

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

в ГУЛАГи. Схоже «возз'єднання» сталінський режим вчинив і на Закарпатті, де 25 серпня 1949 року Московський патріархат проголосив «добровільне возз'єднання» Мукачевської єпархії із РПЦ.

Коротко підсумовуючи: українофобство, ідеологія «русского міра», русифікація, денационалізація українців, теперішня війна із метою знищення української незалежності, нашої свободи тощо – всебічно в цьому князівській, царській, комуністичній, путінській Московії-Росії – завжди і беззаперечно допомагало московсько-російське православ'я.

УДК 342.7

Щигельська Г., канд. істор. н., доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Перець Н.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ ПРОТИ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Shchyhelska H., Ph.D., Assoc. Prof.

Perets N.

RUSSIAN WAR CRIMES AGAINST CIVILIANS IN THE KYIV REGION

Воєнним злочином вважається міжнародний злочин, що умисно чи з грубої необережності вчиняється комбатантом та прирівняними до них особами чи по відношенню до них цивільною особою під час збройного конфлікту і полягає у масовому і серйозному порушенні норм міжнародного гуманітарного права та посягає на підзахисних осіб, їх права чи найважливіші принципи міжнародного гуманітарного права [1]. Найширший перелік воєнних злочинів закріплений у Статуті Міжнародного кримінального суду, так званому Римському статуті. Стаття 8 Римського статуту визначає, що воєнними злочинами є грубі порушення Женевських конвенцій 1949 р. [2].

У результаті повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 р. була зафіксована значна кількість злочинів, скоєних російською армією в Україні, які безсумнівно можна кваліфікувати як воєнні або ж злочини проти людяності. За словами директора з питань Європи та Центральної Азії міжнародної правозахисної організації Human Rights Watch (HRW) Г'ю Вільямсона: «Випадки, які ми задокументували, є невимовною, навмисною жорстокістю та насильством щодо цивільного населення України. Згвалтування, вбивства та інші насильницькі дії проти людей, які перебувають під вартою російських військ, слід розслідувати як воєнні злочини» [3].

Після звільнення від російських військ Ірпіня (28 березня), Бучі, Гостомеля (31 березня) та Бородянки (1 квітня) на Київщині, світ приголомшили шокуючі кадри злочинів окупантів, які стали свідченням порушення усіх норм міжнародного гуманітарного права: вщент зруйнована цивільна інфраструктура, сотні вбитих мирних жителів зі слідами катувань. Кількість виявлених тіл загиблих цивільних у результаті російської агресії у Київській області станом на 10 квітня, за словами Генерального прокурора України І. Венедіктової становить щонайменше 1222 особи [4]. Найбільшу кількість загиблих зафіксовано у Бучі. За даними прес-служби поліції Київщини, станом на 16 квітня у Бучі було знайдено понад 420 тіл людей. Однак ця цифра ще не є остаточною, зауважив начальник поліції Київської області А. Небитов: «...люди повертаються і знаходять у себе у домівках тимчасові захоронення і складування

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

трупів, тобто, у підвалі, колодязі, і так далі» [5]. Масові вбивства у Бучі, які є очевидними воєнними злочинами РФ увійшли в історію під назвою «Бучанська різанина» слідом за хештегом #BuchaMassacre, що запустив Президент Євросоюзу Шарль Мішель. Окрім того, він анонсував нові санкції проти РФ, а також пообіцяв підтримку з боку Євросоюзу в переслідуванні воєнних злочинів, скоєних армією окупанта на території Київської області [6]. 13 квітня Незалежна експертна місія, створена у рамках Московського механізму ОБСЄ, оприлюднила «Доповідь про порушення міжнародного гуманітарного права і прав людини, воєнні злочини і злочини проти людяності в Україні з 24 лютого 2022 року» [7]. У доповіді вказується на необхідність серйозного міжнародного розслідування на місцях розстрілів великої кількості мирного населення під час окупації росією населених пунктів поблизу Києва, зокрема Бучі, що вказує на воєнні злочини і злочини проти людяності, вчинені російськими військами.

Крім того, у доповіді вказується на численні звинувачення у згвалтуваннях, у тому числі групових, скоєних російськими військовими, а також задокументовані насильницькі дії, які порушують міжнародне право у сфері прав людини з боку російських військових, наприклад цілеспрямовані вбивства, насильницькі зникнення чи викрадення цивільних осіб.

Особисто відвідав Київську область і Головний прокурор Міжнародного кримінального суду в Гаазі Карім Хан, щоб на власні очі побачити наслідки російської окупації. Під час поїздки Хан наголосив, що необхідно провести незалежне розслідування звірств у Бучі та інших населених пунктах. «Україна є місцем злочину. Ми перебуваємо тут, оскільки маємо раціональні підстави вважати, що тут вчиняються злочини, що підпадають під юрисдикцію Міжнародного суду» [8], – заявив Прокурор. Він також зазначив, що розслідування воєнних злочинів РФ Україна здійснюватиме спільно з Євроюстом, національними правоохоронними органами, спільними міжнародними групами слідчих та Міжнародним кримінальним судом [9].

На сьогодні, надважливим завданням є притягнення до відповідальності осіб, винних у тяжких воєнних злочинах, скоєних в Україні. Злодіяння російських воєнних злочинців на території України, у тому числі й у Київській області, є настільки кричущими та шокуючими, що майже напевно призведуть до застосування державами ЄС принципу універсальної юрисдикції.

Література

1. Репецький В. М., Лисик В. М. Поняття та ознаки воєнних злочинів // Альманах міжнародного права. - 2009. - Вип. 1. - С. 120-125
2. Шевердін М. Відповідальність за воєнні злочини. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/2/683095/>
3. Ukraine: Apparent War Crimes in Russia-Controlled Areas. URL: <https://www.hrw.org/news/2022/04/03/ukraine-apparent-war-crimes-russia-controlled-areas>
4. Звірства на Київщині: щонайменше 1222 загиблих, ідентифікували 500 підозрюваних. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3453995-zvirstva-na-kiiivsini-sonajmense-1222-zagiblih-identifikuvali-500-pidozruvanih.html>
5. Воєнні злочини РФ: у Бучі знайшли вже більш як 420 тіл. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3461468-voenni-zlocini-rf-u-buci-znajsliv-vze-bilsak-420-til.html>
6. Бучанська різанина – #BuchaMassacre: вивезли вже 500 тіл, але точна кількість жертв досі невідома. URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/64287/>
7. Report on violations of international humanitarian and human rights law, war crimes and crimes against humanity committed in Ukraine since 24 february 2022. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/f/a/515868.pdf>

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

8. «Україна є місцем злочину»: головний прокурор Гааги відвідав Бучу. URL: <https://tsn.ua/ato/ukrayina-ye-miscem-zlochynu-golovniy-prokuror-gaagi-vidvidav-buchu-foto-2036416.html>.

9. «Ми повинні зробити все, щоб настала відповідальність». Прокурор МКС – про розслідування злочинів РФ. URL: <https://suspilne.media/228779-mi-povinni-zrobiti-vse-sob-nastala-vidpovidalnist-prokuror-mks-pro-rozsliduvanna-zlociniv-rf/>.

Секція 4-5. ВПЛИВ ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ ТА ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФ НА ЛОКАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ЕКОСИСТЕМИ

НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО МІНІМІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ, ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАСЛІДКІВ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ

УДК 504.05

Jadav H.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine-India

Shchyhelska H., Ph.D., Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

RISKS AND LONG-TERM EFFECTS OF CHEMICAL DISASTERS: BHOPAL AND COVID-19

Джадав Х.

Щигельська Г., канд. істор. н., доц.

РИЗИКИ ТА ДОВГОТРИВАЛІ НАСЛІДКИ ХІМІЧНИХ КАТАСТРОФ: БХОПАЛ І COVID-19

Thirty-eight years after its occurrence (3 December 1986) the Bhopal gas tragedy is still considered as unparalleled in the annals of history of chemical disasters. An explosion at the Union Carbide India Limited (UCIL) pesticide plant resulted in the release of 40 tons of a toxic gas, methyl isocyanate (MIC) spreading over approximately 77 square miles, killing thousands of people and injuring hundreds of thousands [1]. Responsible estimates suggest that as many as 10,000 may have died immediately [2]. A large number of the inhabitants in the township of Bhopal were exposed to different degrees, depending on their proximity to the plant and atmospheric factors. The COVID-19 pandemic shed some light on the long-term effects.

Currently, the number of registered survivors of the Bhopal tragedy with varying degrees of damage reaches more than 500,000 [1]. Many people still suffer from various complications such as increased rate of cancers, chronic illness like tuberculosis, respiratory diseases, birth defects, nerve injury, growth retardations, gynecological illness and many others. In addition, analysis of coronavirus (SARS-CoV-2) statistics in India showed that among all COVID-19 patients, the majority of deaths were in Bhopal gas disaster victims [3]. Various studies have proved that MIC had long term effects on exposed population due to pulmonary, reproductive, immunogenic, neurological, hematological toxicity and genetic alterations. Due to all these toxic effects of MIC, the survivors of the Bhopal Gas tragedy are at increased risk of developing complications related to COVID-19 [3].